

Junichirō Tanizaki

LA CLAU

*Traducció del japonès
d'Albert Nolla*

鍵

El cercle *de VIENA*

1 DE GENER

Aquest any que encetem començaré a escriure sobre un tema que sempre m'havia guardat de tractar en aquest diari. Fins ara havia evitat de dir res sobre la relació que mantinc amb la meva dona i sobre la nostra vida sexual per por que ella ho pogués llegir d'amagat i s'ofengués. Ara bé, com que estic segur que sap perfectament en quin calaix del despatx amago el diari, he decidit que d'ara endavant ja no em preocuparé de si el llegeix o no.

La Ikuko, que és nascuda a Kyoto, es va educar en un ambient molt tradicional. Per tant, dóna molta importància a aquesta antiga moral japonesa, avui passada de moda, i de vegades fins i tot se'n vanagloria. No sembla pas, doncs, que amb aquesta educació que va rebre hagi de llegir furtivament el diari del seu marit, però no se sap mai. A més, no sé si podrà resistir la temptació d'espiar els secrets que li amago si s'adona que, a partir d'avui i a diferència de com havia passat fins ara, al meu diari hi comencen a aparèixer amb més freqüència

entrades que parlin sobre la nostra relació. Ella és furtiva de mena i té una especial debilitat pels secrets. Li agrada fer veure que ignora coses que de fet sap i, a més, li costa dir el que pensa de debò. I el que és pitjor del cas és que considera que aquesta manera de fer no és sinó modèstia femenina. Jo vaig amagant la clau del calaix on deso el diari en llocs diferents, però pot molt ben ser que ella, furtiva com és, conegui tots els amagatalls que tinc. O, sense anar més lluny, pot ser que hagi fet una còpia de la clau.

Més amunt he escrit que d'ara endavant ja no em preocuparé de si llegeix el diari, però ben mirat potser és una qüestió que ja fa temps que m'ha deixat d'amoïnar. Secretament, ja dec haver assumit que el llegeix d'amagat i fins i tot potser desitjo que ho faci. Però si és així, ¿com és que cada dia tanco el calaix i amago la clau en un lloc diferent? Suposo que ho faig per satisfer la seva afició a espïar. A més, si deixés el diari a la vista, es pensaria que l'escric perquè el llegeixi i no es creuria el que hi dic. I no tan sols això: es deuria pensar que en tinc un altre amagat en algun lloc.

Ikuko estimada! No sé ni puc saber si llegeixes aquest diari. Encara que t'ho preguntés, tu em respondries que no tafaneges les coses que escriuen els altres, però si pel que fos el llegissis m'agradaria que creguessis que és autèntic i que tot el que hi dic és veritat. Ja no hi insistiré més, ja que si ho dic gaire t'acabaràs creient que és al

revés, però si el vas llegint tu mateixa ja veuràs si el que hi escric són mentides o no.

És clar que no parlaré només de coses que l'afalaguin. No he de dubtar a escriure sobre algun tema que trobarà desagradable i fins i tot ofensiu. La raó principal per la qual m'he decidit a abordar aquests temes en aquest diari és el seu secretisme, la seva reticència a parlar de les intimitats de la vida en parella o a escoltar-me sempre que miro d'explicar-li una història una mica pujada de to. És a dir, el que ella anomena «modèstia» però que no és sinó una «feminitat» fingida i un «refinament» forçat. Fins i tot ara, després de més de vint anys de matrimoni i amb una filla que ja té edat de casar-se, només accepta que ho fem en silenci, sense que ens diguem ni una sola paraula dolça ni que ens fem cap demostració de tendresa. ¿Es pot dir que siguem un matrimoni normal? Jo em trobo que he d'escriure tot això perquè ja no puc suportar la frustració que em produeix que no em doni ni una sola oportunitat per poder parlar directament de la nostra vida en parella. D'ara endavant, doncs, tant si llegeix el que escric com si no, faré com si ho llegís i aniré escrivint aquest diari com si li parlés indirectament.

Sobretot vull escriure que l'estimo de tot cor. Això ja ho he escrit sovint i em sembla que sap que ho dic de debò. L'únic que passa és que no tinc tant desig com ella i no la puc correspondre. Enguany faré cinquanta-sis anys (ella en deu haver fet quaranta-cinc) i, si bé encara

no és una edat decrepita, últimament fer l'amor em cansa molt. Si he de dir la veritat, per mi un cop per setmana —o més aviat un cop cada deu dies— seria ideal. A la Ikuko no li agrada gens parlar o escriure obertament sobre aquest tema, però el fet és que tot i que pateix escròfula i té problemes de cor, té un apetit sexual exagerat. En això no hi puc fer res, és una cosa que em deixa absolutament desconcertat. Sé que no estic a l'altura i em sap greu; ara bé, en cas que s'entengués amb un altre home per tal de compensar aquesta insatisfacció, no ho podria suportar. (Si li digués això s'enfadaria i em demanaria si de debò la tinc per una dona tan immoral, però he dit «en cas» que ho fes.) Només d'imaginar-m'ho em poso gelós. A més, tenint en compte que té una salut fràgil, potser més valdria que mirés de reprimir-se'l una mica, aquest desig excessiu.

El que em preocupa més de tot és que amb els anys la meua energia no para de minvar. Últimament, després de fer l'amor em sobrevé un cansament que no és normal. Acabo tan esgotat que durant tot el dia gairebé no tinc forces ni per pensar. Ara bé, això no vol pas dir que no m'agradi fer-ho amb ella, ans al contrari: mai no m'he d'excitar a desgrat ni com a simple resposta a les seves demandes, com si només complís amb el meu deure de marit. Per sort o per desgràcia, l'estimo amb passió.

Ara he de revelar un secret que a ella li semblaria impúdic: li he de dir que té una característica especial de la qual

ni ella mateixa no és conscient. Si no tingués l'experiència d'haver estat amb altres dones abans d'estar amb ella, a mi potser també m'hauria passat per alt, que es tracta d'un tret únic, però com que estic acostumat des de jove a la companyia femenina sé del cert que té una disposició per a l'amor que és molt rara entre les dones. Segur que si l'haguessin venut a un d'aquells famosos bordells de l'antic barri de Shimabara hauria tingut molt d'èxit: hauria robat el cor a tots els cràpules de la ciutat, que s'haurien barallat per tenir-la a prop. (Potser seria millor que no les hi digués, aquesta mena de coses. Com a mínim, a mi no em faria cap bé que les sabés. Ara bé, si les acabés sabent, ¿la farien contenta? ¿Se'n donaria vergonya? ¿S'ofendria? Potser faria veure que s'enfada, però estic segur que en el fons no es podria estar de sentir-se'n orgullosa.) Només de pensar en aquesta característica seva m'engeloseixo. M'estimo més no imaginar-me què passaria si un altre home la conegués i sabés que jo no en sóc digne.

Tots aquests pensaments em fan sentir insegur i culpable davant d'ella; els remordiments no em deixen viure. Quan em sento així faig tot el que puc per ser més abrandat. Per exemple, sovint li demano que m'estimuli els punts sensibles —em produeix un plaer intens que em besí les parpelles. També m'excito quan sóc jo qui estimula les seves parts sensibles —a ella li agrada que li faci petons als costats, sota els braços—, però per desgràcia mai no reacciona gaire efusivament a aquestes deman-

des. No li agrada lliurar-se a aquests «jocs artificials» i només vol fer-ho de la manera convencional. Per bé que miro d'explicar-li que aquests jocs no són sinó una mena de pas previ per arribar al plaer de la manera convencional, ella s'aferra a la seva «modèstia femenina» i es nega a fer res que hi vagi en contra. A més, sap que sóc un fetitxista —la meva obsessió són els peus— i, tot i que és conscient que els té especialment bonics (ningú no diria que són els peus d'una dona de la seva edat), o potser justament perquè n'és conscient, no me'ls deixa veure gairebé mai. Fins i tot en ple estiu, al bo de la calor, no els duu descoberts. Si li demano que me'n deixi besar les plantes, em diu que sóc un brut o bé que no són llocs de besar i no fa cas dels meus precés. Amb totes aquestes excuses, ja no sé pas com tractar-la.

M'avergonyeixo una mica d'haver començat l'any amb aquesta rastellera de queixes, però em sembla que és millor que en deixi constància per escrit. El calendari marca que demà és la primera nit propícia de l'any. És segur que voldrà que observem les tradicions i que, seguint el costum, fem l'amor de la manera convencional.